

HDP Hukuk ve İnsan Hakları Komisyonu Kasım/2022 Adalet Bülteni

Yaşam Hakkı

27 Kasım: İstanbul’da, Taksim’de “dur” ihtarına uymadığı ileri sürülen Göktuğ Efe Yılmaz adlı genç, polis tarafından vurularak öldürüldü.

Cezaevleri

2 Kasım: Erzurum’daki Dumlu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde tutukluların kaldığı hücrelerin, gün ışığı alan tek pencerelerinin kalın tel örgüleriyle kapatılarak, tutukluların karanlıkta bırakıldığı belirtildi.

3 Kasım: Ankara’da 8 meslektaşıyla birlikte tutuklanan Mezopotamya Ajansı muhabiri Ceylan Şahinli, kelepçe dayatmasına karşı çıktığı için muayene edilmedi.

4 Kasım: Diyarbakır Kampüs Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü ile DEDAŞ arasında imzalanan bir anlaşmayla tutuklulara elektrik kullanımının ticarethane tarifesi üzerinden faturalandırıldığı ortaya çıktı.

3 Kasım: Konya’daki Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde tutulan ve ağır tecride karşı bedenini ateşe veren Yakup Brukanlı’nın durumu için cezaevini ziyaret eden ÖHD’li avukatlar, Brukanlı’nın ikinci dereceden yanıkları olmasına rağmen hastaneye götürülmek yerine cezaevi revirinde tedavi edildiğini aktardı.

5 Kasım: Bolu F Tipi Cezaevi’nde tutuklu bulunan ve bir gözü ile bir kolu olmayan Civan Boltan’ın gardiyanlar tarafından talimatlara uymadığı gerekçesiyle darp edildiği öğrenildi.

5 Kasım: Ağrı’daki Patnos L Tipi Cezaevi’nde siyasi tutukluların yaklaşık bir yıldır hastaneye ve cezaevi revirine götürülmediği belirtildi. Tutuklu yakınlarının verdiği bilgiye göre, hasta tutukluların hastaneye götürülme taleplerinin karşılanmadığı, dış doktorunun cezaevine getirilmediği ve dış sorunu yaşayan tutukluların ise hastaneye götürülmediği kaydedildi. Cezaevi revirinde doktor bulunmasına rağmen tutukluların revire "doktor yok" denilerek götürülmediği ifade edildi.

9 Kasım: Balıkesir'deki Burhaniye T Tipi Cezaevi'nde yaşadıkları hak ihlallerini kaleme alan Mehmet Salih Erol, 10 kişilik koğuştta 2 arkadaşlarının yerde uyumak zorunda kaldığını aktardı.

10 Kasım: Hasta tutuklu Rıdvan Yusufoglu'nun, tedavi için getirildiği Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde, gardiyanların kötü muamelesine maruz kaldığı ve sağlığa erişim hakkının engellendiği belirtildi.

11 Kasım: Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde kalan tutuklular ve Erzurum H Tipi Cezaevi'nde kalan Ramazan Kaya, hak ihlallerine karşı açlık grevine başladı.

14 Kasım: Bakırköy Kadın Cezaevi'nde tutulan verem hastası müvekkili Tenzile Acar kelepçeli muayene dayatmasına karşı çıktığı için muayene edilmedi.

17 Kasım: Rize'deki Kalkandere L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Veysi Esen, televizyon, buzdolabı ve kitaplarına el konulduğunu aktardı.

26 Kasım: İzmir'deki Şakran Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Evin Şahin (28), "pişmanlığı" kabul etmediği için Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu tarafından 9 ay süreyle infazı yakıldı.

28 Kasım: Avukat Yusuf Özperçin, Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta müvekkili Adıgüzel Demirci'nin tekli hücrede ilaçları verilmediği için sara nöbeti geçirdiğini belirtti.

Kadına Yönelik Şiddet

1 Kasım: Hatay'da 32 yaşındaki Sidra Tameemi birlikte olduğu erkek Şahin Demir tarafından evinin önünde ateşli silahla vurularak katledildi.

3 Kasım: İstanbul'da 32 yaşındaki Kudret Karabülak evli olduğu Faruk Karabülak tarafından ateşli silahla vurularak katledildi.

3 Kasım: Antalya'da 35 yaşındaki Aynur Çiçek eskiden birlikte olduğu erkek Şenol Çankaya'nın evinde ölü bulundu. Yapılan incelemelerde Aynur Çiçek'in Şenol Çankaya tarafından boğularak katledildiği ortaya çıktı.

3 Kasım: İstanbul'da 37 yaşındaki Neriman Sakallı, Sadrettin Özdemir tarafından metrobüs durağında ateşli silahla vurularak katledildi.

10 Kasım: Uşak'ta 80 yaşındaki Ümmühan H., evli olduğu İ.H. tarafından bıçaklanarak katledildi.

12 Kasım: Bursa'da 36 yaşındaki Nazlı Meral, evinde evli olduğu erkek tarafından bıçaklanarak katledildi.

12 Kasım: Diyarbakır'da 21 yaşındaki Meryem Sevim, eskiden birlikte olduğu Musa Sevim tarafından evlenme teklifini kabul etmediği bahanesiyle ateşli silahla katledildi.

14 Kasım: Kayseri'de 73 yaşındaki Fatma Topçu, evli olduğu Abdullah Topçu'nun kardeşi Ali Rıza Topçu tarafından evinde balta ile başına vurularak katledildi.

16 Kasım: Muğla'da 35 yaşındaki Sevim Çet, evli olduğu Özgür Çet tarafından sosyal medyada çok vakit geçirmesi bahanesiyle bıçaklanarak katledildi.

16 Kasım: Gaziantep'te 38 yaşındaki Dilek Yavuz, hakkında uzaklaştırma kararı çıkardığı boşanma aşamasında olduğu Mehmet Yavuz tarafından ateşli silahla katledildi.

17 Kasım: Manisa'da 41 yaşındaki 3 çocuk annesi Hülya Alkan, eskiden evli olduğu Ali Alkan tarafından katledildi.

19 Kasım: Manisa'da evli olduğu Gönül Güçlüer'in evi terk etmesi üzerine Gönül'ün annesinin evine giden Salih Güçlüer, evli olduğu kadının annesi Nergis Güçlüer ve Kemal Güçlüer'i katletti

19 Kasım: Ankara'da yaşayan 38 yaşındaki 2 çocuk annesi Zülfi Çeri, 9 yaşındaki kızının gözü önünde boşanma aşamasında olduğu Yaşar Çeri tarafından bıçaklanarak katledildi.

19 Kasım: İstanbul'da yaşayan 49 yaşındaki Nurten Karabulut, evli olduğu Hüseyin Karabulut tarafından ateşli silahla 8 yaşındaki kızının gözü önünde katledildi

20 Kasım: İzmir'in Bergama ilçesinde bir serada çalışan 28 yaşındaki Özlem Camgöz, eskiden birlikte olduğu Zekai Solak tarafından evinde kıskançlık bahanesiyle boğularak katledildi.

20 Kasım: Ankara'da 17 yaşındaki Kader Yiğit arkadaşlarıyla gezmeye gittiği sırada arkadaşı olduğu iddia edilen Yusuf Can Benli tarafından ateşli silahla vurularak katledildi.

23 Kasım: Denizli’de yaşayan 32 yaşındaki Gulzoda Kamolova, evli olduğu S. K. tarafından boğazı kesilerek katledildi.

22 Kasım: Konya’da 4 çocuk annesi Fadime Dağlı, evli olduğu Mehmet Dağlı tarafından ateşli silahla vurularak katledildi.

25 Kasım: Adana’da yaşayan 3 çocuk annesi Müzeyyen Tekayak, evli olduğu ve cezaevinden yeni tahliye edilen Abdullah Tekayak tarafından katledildi.

24 Kasım: Kocaeli’nde çıplak bir şekilde ölü bulunan 29 yaşındaki Sarah Alı Shareef’in 52 yaşındaki A. K. tarafından boğularak katledildiği ortaya çıktı.

27 Kasım: İstanbul’da yaşayan Hatice Hacı, 17 yaşındaki erkek kardeşi A. H. tarafından ateşli silahla başından vurularak katledildi.

26 Kasım: Bolu’da yaşayan 24 yaşındaki Selcan Dönmezler, birlikte olduğu Umutcan İlter tarafından kıskançlık bahanesiyle ateşli silahla başından vurularak katledildi.

27 Kasım: Hatay’da yaşayan 35 yaşındaki 2 çocuk annesi İnci Bağış Karakuş, evli olduğu erkeğin kardeşi olan Hüseyin Karakuş tarafından pompalı tüfekle vurularak katledildi.

25 Kasım: İzmir’de yaşayan Özlem Eryağşi, birlikte olduğu C. tarafından ateşli silahla vurularak katledildi.

Cezasızlık

24 Kasım: Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi’nde katledilen ve işkence görüntüleri ortaya çıkan Garibe Gezer’in soruşturma dosyasına savcılık tarafından “kovuşturmaya yer yok” kararı verildi.

İşkence ve Kötü Muamele Uygulamaları

13 Kasım: Şırnak’ın Besta bölgesinde operasyona çıkan askerlerin, çırılçıplak soyduğu 3 çobanı darp ettikleri aktarıldı.

19 Kasım: Diyarbakır’ın Diclekent Mahallesi’nde evine baskın düzenlenen 17 yaşındaki B.Ç’nin polis ekipleri tarafından odaya kilitlenip darp edilerek öldürülmekle tehdit edildiği öğrenildi.

22 Kasım: Hatay’da yaşayan R.B., kendisini polis olarak tanıtan kişiler tarafından tehdit edildiğini ve ajanlığa zorlandığını belirtti.

24 Kasım: Şanlıurfa’nın Viranşehir ilçesinde okul bayrağını indirdikleri iddiası ile gözaltına alınan 16 yaşındaki 4 çocuk, jandarma karakolunda darp edildi.

25 Kasım: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele ve Dayanışma gününde düzenlenen yürüyüşe katılan Tüm Otomotiv Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) yöneticisi Dilbent Türker’in bacağı polis tarafından kırıldı. Aynı eylemde Barış Annesi Nebahat İşçi’nin kolu kırıldı.

Irkçı Saldırıları/Ayrımcı Uygulamalar

4 Kasım: Adana’nın Ceyhan ilçesinde kimliği belirsiz kişilerce Hacibektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Cemevi’nin duvarlarına çizimler yapılarak cinsiyetçi yazılar yazıldı.

6 Kasım: Kürtçe yayımlanan Xwebûn Gazetesi’ni Diyarbakır’dan İstanbul’a götürmek üzere kargoyu teslim alan otobüs firması, sivil polisler tarafından tehdit edildi. Bunun üzerine gazeteler araçtan indirildi.

4 Kasım: İstanbul Üniversitesi öğrencileri, YÖK’ün kuruluş yıldönümüne dair yapacakları protestoya ilişkin broşür dağıtımını yaptıkları sırada ırkçı bir grup tarafından saldırıya uğradı.

8 Kasım: İzmir’de yaşayan İranlı mülteci Mahşid Nazemi isimli kadın “eksik imzanız var” denilerek çağrıldığı göç idaresinde gözaltına alındı. Aydın Geri Gönderme Merkezi’ne götürülen Nazemi, Aydın’dan İran’a sınır dışı edilmek isteniyor.

10 Kasım: Ankara’nın Altındağ ilçesinde bir evde, Afganistan uyruklu 5 kişi kesici aletle katledilmiş halde bulundu.

9 Kasım: Bursa’nın Osmangazi ilçesinde bulunan Şehit Komando Er Ramazan Okur Ortaokulu’nda merdivenlere “Ya Türkçe konuş ya da sus” şeklinde ırkçı yazılar yazıldı.

11 Kasım: HDP Milletvekili Ömer Öcalan’ın TBMM Genel Kurulu’nda İran direnişini selamlamak için söylediği Kürtçe “Jin, jıyan, azadî” sözleri tutanaklara geçirilmedi.

15 Kasım: Mersin'in Yenişehir ilçesine bağlı Batıkent Mahallesi'nde bulunan Parkent Sitesi'nde yaşayan Alevi yurttaşlar H.Ç., C.L., M.A., Ş.K. ile N.C.'nin evlerinin kapısına kırmızı boya ile çarpı işareti çizildi.

20 Kasım: İstanbul'un Şişli ilçesinde Kadın Zamanı Derneği'nin 25 Kasım etkinliği kapsamında sanatçı Rewşan Çeliker'in katılımı ile düzenleyeceği konser "güvenlik" gerekçesiyle engellendi.

24 Kasım: İstanbul Üniversitesi'nde 6 Kürt öğrenci, 20 kişilik ülkücü bir grubun ırkçı saldırısına uğradı.

25 Kasım: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'nde İstanbul'da düzenlenen ve polis müdahale ettiği eyleme katılan 2 mülteci hakkında sınır dışı edilme kararı verildi.

Toplantı ve Gösteri Özgürlüğü

9 Kasım: Ankara'da Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun görüşüldüğü Anayasa Mahkemesi önünde "Meslek Nöbeti" başlatan öğretmenlere müdahale eden polis ekipleri aralarında sendika temsilcilerinin de olduğu 25 kişiyi gözaltına aldı.

21 Kasım: Ankara'da devam eden Kobanê Davası öncesi Sincan Cezaevi Kampusu önünde bir araya gelen kadınlar polis ekipleri tarafından darp edilerek engellendi.

22 Kasım: Diyarbakır'da hasta ve infazları yakılan tutukluların serbest bırakılması talebiyle başlatılan Adalet Nöbeti eylemi Diyarbakır Valiliği'nin "eylem ve etkinlik yasağı" gerekçesiyle engellendi.

24 Kasım: Osmaniye Valiliği, HDP'nin 25 Kasım'a dair yapacağı etkinliği "kamu düzeninin bozulacağı" gerekçesiyle yasakladı.

26 Kasım: Gözaltında kaybedilenlerin yakınları ve İHD'nin 2015 yılında Sur'da katledilen Tahir Elçi'nin failerini sormak amacıyla yaptığı eylem Diyarbakır Valiliği'nin ilan ettiği "yasak" gerekçesiyle engellendi.

Örgütlenme Özgürlüğü/HDP'ye Yönelik Baskılar

26 Kasım: Adana'da HDP Çukurova İlçe Örgütü binasına gece saatlerinde kimliği belirsiz kişi veya kişilerce yapılan taşlı saldırıda maddi hasar meydana geldi.

Düşünce ve İfade Özgürlüğü/Yargılamalar

8 Kasım: Van’da Demokratik Toplum Kongresi (DTK) delegesi olmaları gerekçesiyle 2019 yılında gözaltına alınan ve “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla yargılanan 23 kişi hakkında açılan davanın karar duruşmasında toplam 131 yıl 3 ay hapis cezası verildi.

9 Kasım: HDP eski Milletvekili Sırrı Süreyya Önder’e “Erdoğan emretti diye başlatılan bu yargılama faaliyeti” sözleri sebebiyle “devleti ve hükümeti aşağılamak” gerekçesiyle Diyarbakır 4’üncü Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 5 ay hapis cezası verildi.

11 Kasım: ÇHD VE HHB avukatlarının yargılandığı davanın İstanbul 18. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmasında karar çıktı. Mahkeme heyeti, Güray Dağ, Efkan Bolaç, Serhan Arıkanoglu, Gülbin Aydın ve Sevgi Özer Sönmez’e “örgüt üyeliği”nden 6 yıl 3 ay ceza verildi. Nazan Betül Vangölü Kozagaçlı ve Güçlü Sevimli’ye “örgüt üyeliği”nden 6 yıl 3 ay ceza veren mahkeme, Oya Aslan’a “örgüt üyeliği”nden 10 yıl 6 ay ceza ve tutukluluğunun devamına karar verdi. Barkın Timtik ve Selçuk Kozagaçlı’ya ise, “örgüt üyeliği”nden 12’şer yıl ceza verildi. Haklarında 12’şer yıl ceza verilen Selçuk Kozagaçlı ve Barkın Timtik’in tutukluluğunun devamına karar verildi.

15 Kasım: HDP Diyarbakır eski Milletvekili Çağlar Demirel’e, “Türk milletini, devleti, Meclis’i, hükümeti ve devletin yargı organlarını alenen aşağılamak” suçlamasıyla Diyarbakır 14. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 5 ay hapis cezası verildi.

17 Kasım: Sosyal medya paylaşımları nedeniyle “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılanan gazeteci Beritan Canözer’e Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 1 yıl 10 ay 15 gün, başkasına ait bir hesaptan yapılan paylaşımından dolayı ise 1 yıl 3 ay hapis cezası verildi.

Kişi Özgürlüğü

2 Kasım: Van’ın Çaldıran ilçesine bağlı mahallelerde yapılan ev baskınlarında 3 muhtar gözaltına alındı.

3 Kasım: İzmir Barosu Genel Kurulu’nda kimyasal silah kullanımının araştırılması, hasta tutukluların serbest bırakılması talebiyle konuşma yapan ve ‘Jin jıyan azadi’ sloganı atan ÖHD üyesi avukat Aryen Turan gözaltına alındı.

4 Kasım: İstanbul'da hasta tutukluların serbest bırakılması için Adalet Nöbeti'ni sürdüren ailelerden 3'ü polis tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

6 Kasım: İstanbul'da kimyasal silah kullanımını protesto yürüyüşüne müdahale eden polis 121 kişiyi gözaltına aldı.

6 Kasım: Silopi'de 6 Kasım tarihinde "Kimyasala Karşı İnsanlık Yürüyüşü"nde 50 kişi gözaltına alındı.

15 Kasım: Adana'da yapılan ev baskınlarında 5 kişi gözaltına alındı.

18 Kasım: SES üyesi ve Diyarbakır Tabip Odası önceki dönem yöneticisi Mustafa Yaşa evinde gözaltına alındı.

19 Kasım: Diyarbakır'da Diclekent Mahallesi'nde ikamet eden 17 yaşında B. Çelik, polis tarafından gözaltına alındı.

20 Kasım: Suruç'ta DAİŞ saldırısı sonucu katledilen 33 kişi için yapılan eylemde 15 kişi gözaltına alındı.

21 Kasım: Türkiye'nin Rojava'ya yönelik saldırılarına karşı Van'da HDP Edremit ilçe binası önünde bir araya gelen halka yönelik polis saldırısını kayıt altına alan Yeni Yaşam muhabiri Şakir Bedir, polislerce darp edilerek gözaltına alındı.

21 Kasım: Diyarbakır'da Türkiye'nin Rojava'ya yönelik hava saldırısını Dağkapı Meydanı'nda protesto eden 48 kişi gözaltına alındı.

21 Kasım: İstanbul'da Türkiye'nin Kuzey ve Doğu Suriye ile Federe Kurdistan'a dönük hava saldırılarını protesto eden 51 kişi gözaltına alındı, aynı gerekçeyle Ankara'daki eylemde de 9 kişi gözaltına alındı.

22 Kasım: İstanbul'un Avcılar ilçesinde 25 Kasım'a çağrı yapan Avcılar Kadın Platformu üyesi 8 kadın, polis tarafından darp edilerek gözaltına alındı.

22 Kasım: İstanbul'da Rojava'ya saldırıları protesto eden 10 kişi gözaltına alındı.

25 Kasım: Mersin’de birçok adrese yapılan eş zamanlı operasyonda 25 kişi gözaltına alındı.

25 Kasım: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü’nde Cizre, Van, İstanbul, Ankara, Ağrı’da eylemlere müdahale eden polis 352 kadını darp ederek gözaltına aldı.

25 Kasım: İstanbul’da Adalet Nöbeti’ni sürdüren tutuklu yakınlarından 11 kişi, polis saldırısı sonucu gözaltına alındı.

26 Kasım: Diyarbakır’da merkez ve ilçelerinde bir ihbar gerekçesiyle sabah saatlerinde ev ve işyerlerinde yapılan baskınlarda en az 40 kişi gözaltına alındı.

27 Kasım: Mardin ve Hakkâri’de sabah saatlerinde yapılan ev baskınlarında en az 22 kişi gözaltına alındı.

27 Kasım: Balıkesir’de HDP Edremit İlçe Eşbaşkanı Sultan Karasu, Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığı’nın başlattığı bir soruşturma kapsamında evine yapılan baskınla gözaltına alındı. Sultan Karasu daha sonra çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

28 Kasım: Tekirdağ ve Manisa’da 17 HDP’li evlerine yapılan baskın sonucu gözaltına alındı.

29 Kasım: Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’nda yürütülen soruşturma kapsamında 14 kentte TJA aktivisti 16 kadın gözaltına alındı.